

20. 3. v 19.30 Skupinová nostalgie

Bechyňský divadelní spolek Lužnice

Hodnotí Jiří Juráš

Komedie / Autor: Kateřina Lužná / 75 minut bez přestávky

Stala se taková vsutku nevídaná věc. České ochotnické divadlo bylo zapsáno na listinu UNESCO jako nehmotná kulturní památka...

Začínám tak svoji reflexi včerejšího prvního představení na již 63. ročníku TDJ proto, že bechyňští jsou jednou z dokládajících hvězdiček v mohutném souhvězdí nespočetných souborů české amatérské scény, často s dlouhou tradicí. A jak nám na následném lektorském rozboru tvůrci a aktéři inscenace sdělili, zrovna v Bechyni oslavili v loňském roce 170 let od svého založení. Nejsou jediní, četnost a dlouhodobější kontinuita souborů a festivalů u nás je výjimečná, až ohromující. A tak „svět musel“ reagovat na to, že ti Češi nejsou „zcela normální“.

Bechyňští si vybrali hru svého divadelního souputníka Tomáše Jedličky Skupinová nostalgie, který ji umístil pod autorská křídla DILIA o.s. Vstupujeme do děje, kdy již dospělé děti se snaží své mamince, která kvůli svému stáří reaguje na faktické realie okolního světa již velmi málo nebo i zcela vůbec, nepříliš nadšeně udělat radost tím, že si s ní při jejich občasných návštěvách hraje na „starou“ školu. Tu měla coby učitelka ráda, a hlavně se v ní cítila dobře, protože se v ní, díky jejím fixním pravidlům a zákonitostem, dokázala orientovat. Sourozenecké pěťoci sekundují dobrácký zeťák a poněkud sociálně rozevlátější sousedka.

Již v samotném textu hry jsou pro inscenátory v čele s režisérem Jaroslavem Mrzenou připravena úskalí spočívající v ne zcela organickém uspořádání logiky elementárních faktů, byť je zcela zřejmé, že vše je nutno přijímat s nadsázkou. Patrně to je důvodem toho, že se inscenaci nepodařilo zcela jasně vyložit a doklenout k citově křehkému závěru. S největší pravděpodobností v souladu se svými lektorskými kolegy doporučuji si text ještě upravit, aby se herci (a následně i diváci) v něm lépe orientovali. Aby byly situace srozumitelnější z hlediska postojů a motivací jednotlivých postav. Aby těžištěm inscenace nebyl jen sled komických hlášek různé kvalitativní hloubky. Abych se i z netextových složek (chování, jednání, konkrétně – kde stojím, kam se obracím nebo neobracím, jestli hraji nebo zaskočen vypadnu z role) dozvěděl více o vnímání a cítění postav. Ještě konkrétněji – Ámos byl ke hře pro matku donucen poprvé a je až šokován, jak se v až groteskně či trapně umělém světě realizovaném „divadýlkem“ na školu máma rozzíje a na chvíli vystoupí ze své obvyklé letargie. Režijně a následně herecky dohledat a dobudovat výrazně odlišnou výchozí pozici jednoho ze snažících se sourozenců. A tak by šlo výčtem pokračovat i u ostatních postav.

Nicméně nutno jedním dechem také uznat, že se jednotliví protagonisté ve hře zdařile zabydleli. Rodinný stroječek působí příjemně promazaným dojmem a mile do sebe zapadá. Takže moje volání o větší snahu proplout i pod povrch se může jevit řadovému divákovi jako hnidopišské. Protože diváci byli s hrou bechyňských spokojeni, což se projevilo i na lektorském semináři po představení a potvrdily to i veskrze pozitivní výsledky divácké ankety.